

Beredskap Varautuminen

Terhi Metsola, säkerhets- och beredskapschef
Terhi Metsola, turvallisuus- ja valmiuspäällikkö

**Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue**

Lag om ordnande av social- och hälsovård (612/2021)

7 KAPITLET Beredskap och förberedelse

- **50 §** Beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden
- **51 §** Beredskapen i samarbetsområdena för social- och hälsovården

Laki sosiaali-ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

LUKU 7 Valmius ja varautuminen

- **50 §** Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin
- **51 §** Varautuminen sosiaali-ja terveydenhuollon yhteistyöalueella

Statrådets förordning om välfärdsområdenas beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden

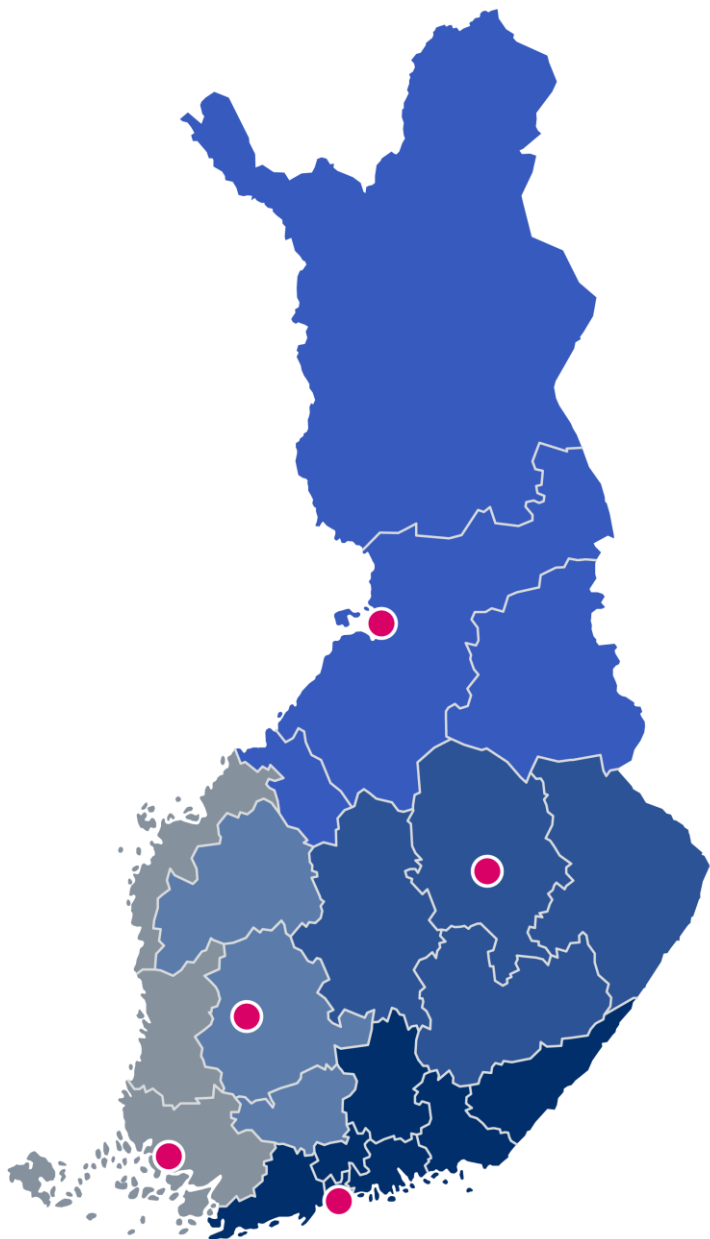
Trätt i kraft 1.4.2023

- **1§** Beredskapsplanering
- **2§** Upprätthållande av lägesbild för social- och hälsovården
- **3§** Samordning av beredskap och förberedelser
- **4§** Styrning av privata tjänsteproducenter i fråga om beredskap

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Astunut voimaan 1.4.2023

- **1 §** Valmiussuunnittelu
- **2 §** Sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvan muodostaminen
- **3 §** Valmiuden ja varautumisen yhteen sovittaminen
- **4 §** Yksityisten palveluntuottajien ohjaus varautumisessa

Samarbetsområden för social- och hälsovården

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueet

Västra Finlands samarbetsområde

- Egentliga Finland
- Satakunta
- Österbotten

Länsi-Suomen yhteistyöalue

- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Pohjanmaa

Beredskapscentret för social- och hälsovården - en nationell nätverksbaserad modell

- Beredskapscentret för jourverksamheten inom social- och hälsovården ska inrättas av det landskap som är huvudman för universitetssjukhuset i samarbetsområdet
 - Samarbetsområdenas styrgrupp
- Samla och analysera information om social- och hälsovårdens störningssituationer och hot
- Skapar och upprätthåller en läges bild av social- och hälsovårdens servicesystems beredskap som innefattar information om:
 - servicesystemets funktion och belastning
 - personal- och materialresurserna
 - och stödtjänsternas funktion
- Delar information områdets lägesbild till välfärdsområdena och till regionalförvaltningsmyndigheterna
- Delar information om lägesbilden med de övriga beredskapscentren för social- och hälsovården och till FHM

Sote-valmiuskeskus – valtakunnallinen verkottoitunut malli

- Yliopistollista sairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella tulee olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus
 - yta-ohjausryhmä
- Koota ja analysoida tietoa sote-häiriötilanteista ja uhkista
- Muodostaa ja ylläpitää sote-palvelujärjestelmän valmiutta kuvaavaa tilannekuvaa, joka sisältää tiedot
 - palvelujärjestelmän toiminnasta ja kuormituksesta,
 - henkilöstö- ja materiaaliressurseista
 - ja tukipalveluiden toiminnasta
- Jakaa alueellaan hyvinvointialueille ja aluehallintoviranomaisille tilannekuvatiedot
- Jakaa muille sote-valmiuskeskuksille ja STM:lle tilannekuvatiedot

Välfärdsområdets uppgift i styrningen av privata tjänsteproducenter i fråga om beredskap

"Välfärdsområdet bör säkerställa beredskapen för social- och hälsovårdens service, oberoende hur man tillverkar tjänsten, och bör även kräva att privata serviceproducenter har en plan för beredskap och hantering av verksamhetens kontinuitet!"

Hyvinvointialueen tehtävä yksityisten palveluntuottajien ohjauksesta varautumisessa

"Hyvinvointialueen tulee varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden varautuminen tuotantotavasta riippumatta ja edellyttää myös yksityiseltä palveluntuottajalta suunnitelmaa valmiudesta ja jatkuvuudenhallinnasta."

Styrningen av privata tjänsteproducenter i fråga om beredskap

4 § Om välfärdsområdet avtalar med en privat tjänsteproducent om anskaffning av tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar ska välfärdsområdet även avtala om:

1. upprätthållande av en lägesbild;
2. förmedling av lägesbilden också till beredskapscentret för social- och hälsovården, utöver till välfärdsområdet; samt
3. anmälningsförfarandet i störningssituationer.

Välfärdsområdet ska dessutom **kräva att den privata tjänsteproducenten har en plan för beredskap och hantering av verksamhetens kontinuitet.**

Yksityisen palvelutuottajan ohjaus varautumisessa

4 § Jos hyvinvointialue sopii järjestämisvastuullaan olevan toiminnan hankkimisesta yksityiseltä palveluntuottajalta, on hyvinvointialueen sovittava myös:

1. tilannekuvan ylläpitämisestä;
2. tilannekuvan välittämisestä hyvinvointialueen lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukselle; sekä
3. ilmoitusmenettelystä häiriötilanteissa.

Hyvinvointialueen tulee lisäksi **edellyttää yksityiseltä palveluntuottajalta suunnitelmaa valmiudesta ja jatkuvuudenhallinnasta.**

Upprätthållning och förmedling av lägesbilden

- Informationen om den nationella lägesbilden analyseras och det görs veckovisa sammandrag till den nationella databasen
- Samarbetsområdenas beredskapscenter för social-och hälsovården samlar och gör sammandragen
- Lägesbildens uppdateringstakt kan ändras
- Tilläggsinformation om lägesbildens omfattning och datauppsamling är på kommande

Tilannekuvan ylläpitäminen ja välittäminen

- Kansallinen tilannekuva tieto analysoidaan ja koostetaan viikoittain kansalliseen tietokantaan
- YTA sote-valmiuskeskus kerää ja koostaa
- Tilannekuvan päivitystaajuus voi muuttua
- Tilannekuvan laajuuteen ja keräämiseen tulossa lisätietoa

Störningssituationer och hot

- bland annat en modell om hur privata serviceproducenter meddelar om störningssituationer till välfärdsområdet
- meddelande om exceptionella situationer som avviker från det normala och som berör eller hotar social- och hälsovårdsserviceenhetens verksamhet, exempelvis:
 - Omfattande el-, uppvärmnings-, vatten eller kommunikationsproblem
 - En stor eldsvåda eller eldsvåda i social- och hälsovårdens fastigheter
 - Demonstrationer i närheten av social- och hälsovårdens fastigheter
 - Omfattande evakueringar
 - Våldsbrott som riktas till ett flertal personer
 - Andra störningssituationer, var målgruppen är en omfattande kundgrupp och vid vilka man behöver åtgärder från social- och hälsovården

Häiriötilanteet ja uhkat

- mallin miten yksityiset palveluntuottajat ilmoittavat häiriötilanteista hyvinvointialueelle mm.
- ilmoitus tavanomaisesta poikkeavissa erityistilanteissa, jotka koskettavat tai uhkaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluyksikön toimintaa, kuten esim.
 - Laaja sähkö-, lämpö-, vesi tai tietoliikenneongelma
 - Iso tulipalo tai tulipalo sote-kiinteistössä
 - Mielenosoitus sote-kiinteistön lähellä
 - Laajat evakuoinnit
 - Useisiin henkilöihin kohdistuvat väkivallanteet
 - Muut häiriötilanteet, joissa kohteena on laaja asiakasjoukko ja jossa tarvitaan sosiaali- tai terveydenhuollon toimenpiteitä.

Plan för beredskap och hantering av verksamhetens kontinuitet

- Verksamhetens kontinuitet är en process på organisationsplan. Det handlar om att **identifiera verksamhetens hot och bedömer vilken påverkan de har** på organisationen och på deras aktörnätverk, samt att **skapa ett tillvägagångssätt för att hantera allvarliga störningssituationer**.
- Att säkra den egna verksamheten i störningssituationer
- Tyngdpunkten i processen för verksamhetens kontinuitet är i störningar i normalförhållanden, men processen kan också innefatta beredskap i undantagsförhållanden
- Att fokusera på verksamhetens kontinuitet är oftast frivillig verksamhet, men, men i vissa verksamhetsområden i organisationen är det också förpliktade enligt lagen att säkerställa verksamhetens kontinuitet i olika omständigheter

Jatkuvuudenhallinta ja valmiussuunnittelu

- Jatkuvuuden hallinta on organisaation prosessi, jolla **tunnistetaan toiminnan uhat ja arvioidaan niiden vaikutukset** organisaatiossa ja sen toimijaverkostossa sekä **luodaan toimintatapavakavien häiriötilanteiden hallinnalle**.
- Oman toiminnan turvaamista häiriötilanteissa.
- Jatkuvuudenhallinnan painopiste on normaaliolojen häiriöissä, mutta prosessiin voi sisältyä myös poikkeusoloihin varautumista.
- Jatkuvuudenhallinta on yleensä omaehtoista toimintaa, mutta joillakin aloilla organisaatiot ovat myös lailla velvoitettuja varmistamaan toimintansa jatkuvuuden eri olosuhteissa.

Beredskapsplanering

- I **beredskapsplanerings**processen så utreder man bland annat störningssituationernas och undantagsförhållanden påverkan på organisationens uppgifter och verksamhet, de förändringar som sker i verksamheten och uppgifterna samt säkerställandet av verksamhetens kontinuitet och vilka åtgärder som krävs för att återgå till normalförhållanden.
- Målet med beredskapsplaneringen är att vara beredd på alla möjliga till kända hot.
- Beredskap innefattar all den verksamhet som går åt att säkerställa att uppgifterna kan utföras så störningsfritt som möjligt i alla undantags-, störnings-, och säkerhetssituationer.
- Beredskapsplanen är en del av privata social- och hälsovårdens verksamhetsenheters egna tillsyns-, säkerhets- och räddningsplan
- Beredskapsplanen bör utformas i samarbete med organisationens personal och lokala samarbetsaktörer.
- Organisationen bör ha ansvarspersoner som stöder ledningen i beredskaps och säkerhetsfrågor och som säkerställer vardagens beredskapsverksamhetens **resurser, system, uppföljning, skolning och beredskapsövningar** i praktiken.

Valmiussuunnittelu

- **Valmiussuunnittelup**rosessissa selvitetään muun muassa häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaikutukset organisaation tehtäviin ja toimintaan, toiminnassa ja tehtävissä tapahtuvat muutokset, toiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja toimenpiteet normaalioloihin palaamiseksi.
- Valmiussuunnittelun tavoitteena on valmius vastata kaikkiin mahdollisiin tiedossa oleviin uhkiin.
- Varautumisella tarkoitetaan kaikkea sitä toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa poikkeus-, häiriö- ja turvallisuustilanteissa.
- Valmiussuunnitelma on osa yksityisten sosiaali-terveydenhuollon **toimintayksiköiden omavalvontaa** sekä **turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa**.
- Valmiussuunnitelma tulee laatia yhteistyössä organisaation henkilökunnan ja paikallisten yhteistyötahojen kanssa.
- Organisaatiossa on oltava johdon tukena varautumis- ja turvallisuusasioita hoitavia vastuuhenkilöitä, jotka varmistavat arjen varautumistoiminnan käytännön **resurssit, järjestelyt, seurannan, koulutuksen sekä valmiusharjoitukset**.

Beredskap är riskhantering och upprätthållande av samarbetsstrukturer

- Centrala delar i beredskapsplaneringen: Kartläggning och identifiering av riskerna.
- Bedömning av riskernas inverkan och val av hanteringsmetod
- Identifiering av beredskapsregleringsnivåer och larmarrangemang
 - Grundberedskap
 - Höjd beredskap
 - Full beredskap
- Metoder för insamling och delning av lägesbildsinformationen som avses i lagen om social- och hälsovårdens organisation 51 §
 - Planer för säkerställa personal-, utrymmes-, och materialresursernas samt stödtjänsternas verksamhets tillräcklighet.
 - Planer för hur samarbetet mellan olika intressegrupper och aktörer förverkligas. (t.ex. räddningsverket, social- och hälsovården, vatten-, värme-, och avfallsservice, kommuner, organisationer och handlare.
 - Planer för förverkligande och uppföljningen av personalens beredskapsskolningar och beredskapsövningar.
 - Planer för beredskapsverksamhetens både yttre och inre kommunikation, samt kommunikationen i störningssituationer

Varautuminen on riskien hallintaa ja yhteistyörakenteiden muodostamista

- **Valmissuunnittelussa keskeisiä asioita:** Riskien kartoittaminen ja tunnistaminen
- Riskien vaikutuksen arviointi ja hallintamenetelmien valinta
- Valmiuden säätelyn tasojen tunnistaminen ja hälytysjärjestelyt
 - Perusvalmius
 - Tehostettu valmius
 - Täysvalmius
- Menettelytavat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 51 §:ssä tarkoitetun tilannekuvatiedon keräämiseksi ja jakamiseksi
 - Suunnitelmat henkilöstö-, tila- ja materiaaliressurssien sekä tukipalveluiden toiminnan riittävyys varmistamiseksi
 - Suunnitelmat yhteistyön toteutuksesta häiriötilanteissa olennaisten sidosryhmien ja muiden toimijoiden kanssa. (esim. pelastustoimi, sosiaali- ja terveystoimi, vesi-, lämpö- ja jätehuolto, kunta, järjestöt ja kauppiaat)
 - Suunnitelmat henkilöstön valmiuskoulutusten ja valmiusharjoitusten toteutuksesta ja seurannasta
 - Suunnitelmat valmiustoimintaan liittyvästä yleisestä viestinnästä (ulkoinen ja sisäinen) sekä viestinnästä häiriötilanteissa.

Beredskapsplanen är en praktisk handbok vid störningssituationer

- Verksamhetsenheterna bör vara beredda på möjliga störningssituationer och undantagsförhållanden, som kan vara till exempel, ***långa strömavbrott, värmebölja eller hård vinter, kraftigt oväder, översvämning, eldsvåda, problem i vatten-, läkemedel-, och matförsörjningen, pandemier, strålningsfara, hot om våldsamma situationer, kommunikationsstörningar och arbetskonfliktsåtgärder (strejk).***
- Personalen bör bli inskolade till beredskapsplanen och hur den används, och planen bör också finnas i ett fysiskt pappersexemplar inkluderande alla viktiga kontaktuppgifter utifall de elektroniska informationssystemen och kommunikationskanalerna ligger nere.
- Planen bör vara
 - tydlig
 - praktisk
 - läsarvänlig och lättillgänglig
- Man bör årligen uppdatera planen, ge skolning till personalen och göra praktiska övningar.

Valmiussuunnitelma on poikkeustilanteiden käytännön ohjekirja

- Toimintayksiköiden on varauduttava mahdollisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, joita voivat olla esimerkiksi ***pitkä sähkökatko, kova helle tai pakkanen, voimakas myrsky, tulva, tulipalo, vesi-, lääke-, ja ruokahuollon ongelmat, pandemiat, säteilyvaara, väkivallan uhka, tietoliikennehäiriöt ja työtaistelutoimet.***
- Henkilökunta on perehdytettävä valmiussuunnitelman käyttöön ja suunnitelma on löydyttävä myös paperisena tärkeine yhteistietoineen, mikäli sähköiset tietojärjestelmät ja viestintäkanavat ovat kaatuneet.
- Suunnitelma on oltava
 - selkeä
 - käytännönläheinen
 - helposti luettava ja löydettävä
- Suunnitelman päivittämisestä, henkilökunnan koulutuksesta ja harjoituksista on huolehdittava vuosittain.

Stöd vid planeringen

- Till de privata serviceproducenterna erbjuds en enhetlig beredskapsanvisning
 - enhetlig mall

Suunnittelun tueksi

- Yksityisille palvelutuottajille tarjotaan yhtenäinen valmiussuunnitteluohje
 - yhtenäinen runko

Välmående genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Terhi Metsola terhi.metsola@ovph.fi, tel. 044 323 1103

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Kiitos Pohde esitysmallista!